

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Ing. Vierou Horčicovou ve věci

žalobce: **M. S.**, nar. X.,
státní příslušnost: Ukrajina
místo pobytu v ČR: X.

zast. JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou,
sídlem Karlovo nám. 18, Praha 2

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu z 19.1.2026, zaevidované pod č. j. OAM-0252098/DO-2026, pro nepřijatelnost

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že vrátil **19.1.2026** žalobci jako nepřijatelnou jeho žádost o dočasnou ochranu, evidovanou pod č. j. **OAM-0252098/DO-2026**, **byl nezákonný.**

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

- II. Žalovanému **se přikazuje**, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu z 19.1.2026, evidované pod č. j. OAM-0252098/DO-2026, nejpozději do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 10 140 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupkyně, advokátce JUDr. Ireně Strakové.

Odůvodnění:

1. Předmět řízení.

1. Žalobce je občanem Ukrajiny. Dne 16.1.2026 přicestoval do České republiky z Polska (dále jen „ČR“) a dne 19.1.2026 požádal o dočasnou ochranu podle zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace (dále jen „*Lex Ukrajina*“). Tuto žádost žalovaný označil jako nepřijatelnou, neboť nebylo prokázáno, že žadatel je osobou dle § 3 *Lex Ukrajina*. Nepřijatelnost žalovaný vyznačil přímo v tiskopisu žádosti č. j. OAM-0252098/DO-2026. Žalovaný v tiskopise vyznačil, že žalobce má status dočasné ochrany udělené od 1.7.2023 v Polsku, a tento důvod nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) *Lex Ukrajina*.

I. Podání účastníků řízení

2. Žalobce se domáhá vydání rozsudku, kterým by soud konstatoval, že zásah žalovaného byl nezákonný. Zároveň požaduje, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování jeho práv a přikázal mu obnovit stav před vrácením žádosti o poskytnutí dočasné ochrany žalobci.
3. Žalobce konstatoval, že splňuje podmínky pro udělení dočasné ochrany v ČR, jeho žádost proto neměla být vyhodnocena jako nepřijatelná. Argumentoval judikaturou správních soudů např. rozsudkem Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024–42, a rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 6.8.2025, č. j. 18 A 38/2025–36.
4. Je přesvědčen, že postup žalovaného představuje nezákonný zásah, k čemuž citoval bod 32 rozsudku NSS ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024–42, podle kterého udělení dočasné ochrany ve smyslu *Lex Ukrajina* ve skutečnosti znamená poskytnutí oprávnění k pobytu na území ČR z dočasné ochrany, nejde o rozhodování o dočasné ochraně jako takové. Žalobce je přesvědčen, že jeho žádost měla být bez výhrady přijata a přezkoumána.
5. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě soudu navrhnul, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl. Žalobce totiž dříve požádal o vydání oprávnění k pobytu z titulu dočasné ochrany v Polské republice, kde mu toto povolení k pobytu bylo také vydáno. Žalobce figuruje v platformě pro výměnu informací o držitelích dočasné ochrany mezi členskými státy (Temporary Protection Platform) jako bývalý držitel dočasné ochrany (tj. povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany) v Polsku. Svědčí o tom, znak „*ia*“ uvedený v rubrice „*Type of protection*“. Tento znak je zkratkou anglického slova „*inactive*“ a používá se tam, kde dočasná ochrana byla cizinci udělena, resp. bylo vydáno povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany, ovšem toto povolení již není platné. Žalovaný v této souvislosti podotýká, že pro naplnění důvodu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu uvedeného v § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. je zřejmé, že dočasnou ochranu či spíše povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě žalobce získal. Dle názoru žalovaného tak není rozhodující, že žalobce v současné době držitelem tohoto povolení již není. Za zmínku rovněž stojí skutečnost, že žalobce při podání předmětné žádosti do tiskopisu uvedl nepravdivé údaje, neboť neuvedl, že o dočasnou ochranu v jiném členském státě žádal a následně ji i získal.

6. Žalovaný má tedy za to, že skutkově je případ žalobce nesporný v tom, že žalobce získal oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie, potažmo v rámci Schengenského prostoru.
7. Žalovaný dále poukázal na ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) a § 3 odst. 3 lex Ukrajina. Uvedl, že oznámení podle § 3 odst. 3 lex Ukrajina ministerstvo vnitra Evropské komisi dne 25. 8. 2025 odeslalo a zveřejnilo jej vzápětí na svých internetových stránkách (Dopis Evropské komisi – Aktuální informace o migraci). Z formulace ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina pak jednoznačně plyne, že k naplnění důvodu nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu postačí, pokud cizinec v jiném členském státě dočasnou ochranu získal, žádná další podmínka již není třeba. To znamená, že to, zda je aktuálně držitelem povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany nebo ne, není pro naplnění tohoto důvodu nepřijatelnosti rozhodné.
8. Doplnil, že žalobce v žádosti neuvedl, že by na území žil některý z jeho rodinných příslušníků, který by již byl držitelem dočasné ochrany a nelze uvažovat ani o sloučení s jiným členem rodiny (srov. § 51 a § 52 Lex Ukrajina). Žalovaný tedy neměl jinou zákonnou možnost než žádost žalobkyně o dočasnou ochranu vyhodnotit jako nepřijatelnou.
9. K tomu žalovaný zopakoval ty samé argumenty, které již mnohokrát přednesl v jiných řízeních před zdejším soudem (např. v nedávné době v řízení sp. zn. 10 A 145/2025, 10 A 157/2025 nebo 18 A 102/2025), jimiž zpochybňoval judikaturu, která dospěla k nezákonnosti jeho postupů podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina, a citoval recitály nového prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460. Jeho argumentace byla téměř identická jeho vyjádření ve věcech vedených u zdejšího soudu (např. ve věci sp. zn. 10 A 141/2025). Žalovaný své vyjádření k žalobě z valné části převzal z jiných svých vyjádření k obdobným žalobám. Soud proto – pro stručnost – stran argumentace žalovaného k zákonnosti § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina odkazuje na naraci rozsudků ve výše uvedených řízeních.

II. Posouzení věci

10. Soud konstatuje, že žaloba byla podána v zákonné lhůtě, je tedy včasná. Je zároveň přípustná [srov. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS, z 3. 4. 2025].
11. Žaloba je přípustná. Závěry rozsudku NSS č. j. 1 Azs 174/2024-42 z 3. 4. 2025 (bod 26) a rozsudku Soudního dvora Evropské unie (SDEU) ve věci C-753/23, *Krasiliva* z 27. 2. 2025 k otázce přípustnosti je třeba bez dalšího vztáhnout i na věci týkající se nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. S tím ostatně souhlasil i žalovaný ve svém vyjádření. Žaloba je rovněž včasná a podala ji osoba k tomu oprávněná.
12. O žalobě rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení, neboť žalovaný s tímto postupem ve vyjádření k žalobě výslovně souhlasil a žalobce s ním po poučení soudem nevyjádřil nesouhlas. Nařídít jednání nebylo třeba ani kvůli dokazování. Soud si uvědomuje, že ve věcech, o nichž vede řízení o ochraně před nezákonným zásahem, žalovaný *zpravidla* nevede spis ve smyslu § 17 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, který by odrážel průběh Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

správního řízení a sloužil jako podklad napadeného správního rozhodnutí, se kterým by se stěžovatel mohl seznámit dříve než v soudním řízení a reagovat na jeho obsah (srov. rozsudek NSS č. j. 10 As 326/2022-88 z 23. 10. 2023 a rozhodnutí v něm citovaná). Nyní posuzovaná věc však představuje výjimku z tohoto pravidla, jelikož podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, kterou žalobce u žalovaného podal a který se nachází také ve správním spisu předloženém žalovaným. Obsah tohoto dokumentu je oběma účastníkům řízení z povahy věci dobře znám a posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky. Žalobce odkazoval na dohodu členských států o vyloučení článku 11 směrnice o dočasné ochraně¹. Tento dokument není součástí správního spisu předloženého žalovaným, avšak byl podkladem pro přijetí prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382² (jde tedy o jeden z podkladů pro přípravu právního předpisu a do jisté míry o obdobu důvodové zprávy), soudu je jeho obsah znám z mnoha předchozích řízení o obdobných žalobách a mezi účastníky řízení není o jeho obsahu sporu. Soud má proto za to, že jím není třeba provádět dokazování, což potvrzuje veškerá dosavadní judikatura NSS, jenž jej v řadě níže citovaných rozsudků v obdobných věcech opakovaně hodnotil, aniž by jím on nebo příslušný krajský soud v předchozích řízeních provedl dokazování.

13. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS ze 17. 3. 2008).
14. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobci pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jeho práv, a to bez ohledu na to, že mu byla již v minulosti dočasná ochrana udělena v jiném členském státě Evropské unie (na Slovensku). Jde-li o hodnocení tohoto úkonu, lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS z 30. 5. 2017). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu vrátil žalobci jako nepřijatelnou.
15. Situaci shodnou jako v nynější věci posuzoval městský soud již například v rozsudku 18 A 85/2025 z 10. 11. 2025. S odůvodněním tohoto rozhodnutí se desátý senát ztotožňuje a do značné míry je přebírá.
16. Klíčovou otázkou je, zda žalovaný použil institut nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina v rozporu s právem EU, či nikoli. Soud připomíná, že dle § 5 odst. 1 lex Ukrajina je žádost o udělení dočasné ochrany nepřijatelná, jestliže

¹ Směrnice Rady 2001/55/ES z 20. 7. 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími.

² Rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

- c) je podána cizincem, který o dočasnou nebo mezinárodní ochranu **požádal v jiném členském státě** Evropské unie,
 - d) je podána cizincem, kterému **byla udělena dočasná** nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie,
 - f) je podána cizincem, který **je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě** Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3. (zvýraznil soud).
17. Jelikož je zjevné, že si žalovaný dosud neosvojil závěry dosavadní judikatury k nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina, soud mu i v kontextu nynějšího případu připomíná již citovaný rozsudek SDEU ve věci *Krasiliva*, na nějž NSS navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS z 1. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42 3. 4. 2025 a mnoha dalších. Městský soud již zohlednil rovněž navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky č. j. 10 A 6/2025-61 z 23. 4. 2025, č. j. 5 A 36/2025-38 z 30. 4. 2025, č. j. 11 A 55/2025-37 z 13. 6. 2025). Desátý senát se s vyslovenými závěry plně ztotožnil a v podrobnostech na ně již v mnohokrát odkázal. I když žalovaný konstantně polemizoval se závěry dubnové judikatury, během několika posledních měsíců nevznášel racionální a závažné konkurující důvody, které by ji vyvrátily (rozsudek NSS č. j. 1 Azs 111/2025-34 z 17. 7. 2025, bod 17 a násl.).
18. Ty samé výtky, které žalovaný repetitivně snášel proti závěrům ustálené judikatury stran institutu nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina, přitom provází i nynější případ. Přestože žalovaný shledal nynější žádost nepřijatelnou dle nového důvodu nepřijatelnosti, na posouzení žaloby plně dopadají východiska dřívější „dubnové“ judikatury. Ta se uplatní zejména s ohledem na konstrukci § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, který stejně jak nepřijatelnost dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) z věcného přezkumu diskvalifikuje žádosti cizinců, již *jsou* nebo *byli* držiteli dočasné ochrany v jiném členském státě EU (první podmínka). K této samostatné původní (byť formulačně upravené) podmínce [oproti § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina] pak v podobě nepřijatelnosti dle písm. f) přibyla další nová (svou povahou kumulativní) podmínka, aby žádosti o dočasnou ochranu, která splnila první podmínku, předcházelo také oznámení podle § 3 odst. 3 lex Ukrajina, kterým Ministerstvo vnitra zpravilo Evropskou komisi o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a o potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy (druhá podmínka).
19. Nejdřív stručně k **první podmínce**. První část § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina představuje pouze přeformulované a sloučené podmínky nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina. Dle soudu tedy nadále zůstává klíčovým, že cizinci (žadatel) vzniká nárok na přiznání dočasné ochrany již na základě čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně, pokud splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. Současně s tím žadateli vzniká také nárok zvolit si hostitelský členský stát. Nebude-li pak vůči němu uplatněn čl. 11 směrnice o dočasné ochraně, vzniká mu rovněž právo přemístit svůj pobyt do jiné zvolené členské země EU. Jinak by vyluka z aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně postrádala smysl. Jde-li o teze žalovaného, jak vykládat čl. 15 a 26 směrnice o dočasné ochraně, soud odkazuje např. na již citovaný rozsudek 10 A 6/2025, body 15 a 16. Čl. 15 představuje minimální standard a čl. 26 lze uplatnit jen se souhlasem dotčeného žadatele (srov. i recitál 12 směrnice o dočasné ochraně). Skutečnost, že směrnice o dočasné

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

ochraně skutečně blíže neupravuje konkrétní případy druhotného pohybu žadatelů, neznamená, že jej zakazuje, jak mylně namítá žalovaný. Jakkoli se tomu žalovaný brání, žádost o dočasnou ochranu není správní orgán oprávněn vrátit jako nepřijatelnou z toho důvodu, že žadatel již předtím požádal o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany nebo že mu již jiný členský stát EU takové povolení udělil.

20. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v informačním systému členských států (TPP) jako osoba, která měla udělenou dočasnou ochranu (ia) nebo stále disponuje povolením k pobytu za účelem dočasné ochrany (tp) v jiném členském státě EU, je povinen takovou žádost přijmout a vést o ní řádné správní řízení. V rámci řízení je povinen poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, tedy ke dni rozhodování správního orgánu, trvá. Pokud by dočasná ochrana v jiném členském státě trvala, žalovaný musí takového žadatele poučit o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Jestliže bude žadatel na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v ČR, žalovaný ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území ČR dojde dle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění žalovaný vydá oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve žadatele, aby sám v přiměřené lhůtě učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném hostitelském státě. K tomu žalovaný poskytne potřebnou součinnost.
21. Optikou první podmínky žalobce splňuje výše uvedená kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. V opačném případě by jí ji předtím slovenské orgány neudělily. Žalovaný nevyvrátil závěry judikatury, dle nichž žalobce mohl opětovně žádat o dočasnou ochranu v ČR. V důsledku toho, že žalobci vrátil žádost jako nepřijatelnou, vůbec neřešil okolnosti získání či ztráty dočasné ochrany na Slovensku. Při „nabrání“ žádosti lze dle soudu vycházet pouze z toho, že žalobce splňuje kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. Svědčí mu i právo volby hostitelského státu, které pro zásah žalovaného nemohl realizovat (k tomu podrobněji již odkazovanou judikaturu).
22. Na právě uvedeném nic nemění ani „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382, jež nabylo účinnosti 13. 8. 2025 (k tomu podrobně např. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 126/2025-28 z 11. 9. 2025, bod 11 a násl., a na něj navazující judikaturu). Podstatné je, že z aktualizací prováděcího rozhodnutí ani z jeho preambule neplyne, že by členský stát mohl žalobcovu žádost mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelnou bez toho, aby ji „propustil“ k věcnému posouzení.
23. Konečně k **druhé podmínce**. V důsledku novely č. 314/2025 Sb., která do lex Ukrajina vložila § 5 odst. 1 písm. f), žalovaný mohl od 3. 9. 2025 jako nepřijatelnou shledat žádost, pokud cizinec *je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3.*
24. Podle § 3 odst. 3 lex Ukrajina zašle Ministerstvo vnitra Evropské komisi *oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a*

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob. Oznámení podle věty první zveřejní Ministerstvo vnitra na svých internetových stránkách.

25. Podle čl. 25 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně členské státy přijímají osoby oprávněné požadovat dočasnou ochranu v duchu solidarity Společenství. Vyjádří číselně nebo v obecných rysech, jaká je jejich kapacita pro přijetí těchto osob. Tyto informace se zařadí do rozhodnutí Rady uvedeného v článku 5. Po přijetí tohoto rozhodnutí mohou členské státy prostřednictvím oznámení Radě a Komisi oznámit další kapacity pro přijetí. Tyto informace se bez prodlení předají UNHCR. Dle odst. 3 téhož ustanovení platí, že pokud počet osob oprávněných požadovat dočasnou ochranu překročí v důsledku náhlého a hromadného přílivu kapacitu pro přijetí uvedenou v odstavci 1, posoudí Rada neprodleně situaci a přijme vhodná opatření včetně doporučení, aby daným členským státům byla poskytnuta další pomoc.
26. Soud předesílá, že tuto druhou podmínku aktivují správní orgány, konkrétně žalovaný, a to tím, že Evropské komisi doručí oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob.
27. Koncipováním nového důvodu nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) měl zákonodárce v úmyslu překonat závěry dubnové judikatury (srov. stenoprotokol 140. schůze PSP ČR z 29. 5. 2025, pozměňovací návrh poslance Petra Letochy). Tento záměr zákonodárce se však podle přesvědčení soudu mívá účinkem. Zatímco závěry dosavadní judikatury bezvýhradně platí pro první podmínku dle § 5 odst. 1 písm. f), nová druhá podmínka spočívající v oznámení dle § 3 odst. 3 lex Ukrajina není – ve světle práva EU – sama o sobě způsobilá založit nepřijatelnost žádosti. Oznámení dle § 3 odst. 3 lex Ukrajina určené Evropské komisi se svou povahou blíží oznámení dle čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně. Jak již uvedl zdejší soud v rozsudku č. j. 17 A 123/2025-26 z 21. 10. 2025, jde o žádost členského státu o pomoc, která má být zajištěna prostřednictvím či ve spolupráci s orgány EU. Tato žádost je politickým (nikoli právním) aktem, z něhož bez dalšího nelze dovozovat legislativní důsledky, tedy ztrátu práva držitelů dočasné ochrany na druhotný pohyb. Soud nadto nepominul, že oznámení dle § 3 odst. 3 je oznámením o riziku vyčerpání kapacit, nikoli oznámením o překročení kapacit (srov. znění čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně). Čl. 25 odst. 3 směrnice předpokládá, že Rada neprodleně posoudí situaci a přijme vhodná opatření či doporučení. Neumožňuje členskému státu, aby sám z vlastní iniciativy omezil práva, která žadateli plynou ze směrnice a z prováděcích rozhodnutí. Pokud směrnice o dočasné ochraně nepočítá s tím, že by oznámení členského státu o tom, že byla překročena jeho kapacita, mělo jakékoli přímé důsledky pro žadatele o dočasnou ochranu, nemůže takový důsledek v podobě vytvoření „nepřekročitelné procesní brány“ založit politický akt v podobě oznámení o pouhém riziku překročení kapacity (argument *a maiori ad minus*). Alespoň prozatím tento nový důvod nepřijatelnosti nenachází oporu v právu EU, které stanoví minimální požadavky stran dočasné ochrany. V právu EU tedy nemůže vyvolávat ani žádné právní účinky. Proto nemůže být zákonným ani postup žalovaného, který v rozporu s právem EU použil § 5 odst. 1 písm. f) ve spojení s novým § 3 odst. 3 lex Ukrajina. Nadto soud poukazuje na to, že § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina zjevně arbitrárně rozlišuje mezi těmi žadateli, kteří žádají o dočasnou ochranu poprvé, a těmi, kteří se dožadují svého práva druhotného pohybu. Dopady tohoto postupu pak nedůvodně tíží zejména ty žadatele, kteří k datu podání žádosti již (nadto z vlastní vůle) nedisponovali povolením k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státu.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

28. Se zřetelem ke shora uvedeným závěrům nemohl zákonodárcem nově vložený a žalovaným využitý důvod nepřijatelnosti žádosti zvrátit bytelné základy dubnové judikatury. Shora vyložené důvody brání tomu, aby se žalovaný zvoleným způsobem vymanil z prostředí vlády práva, které závazně vykládají soudy, a s využitím nového důvodu, jenž je však shodně jako předchozí nezpůsobilé důvody vázán na tutéž podmínku, nadále plošně odmítal žádosti pro jejich nepřijatelnost namísto jejich věcného posouzení v řízení.

4. Závěr a náklady řízení.

29. Vzhledem ke shora uvedenému soud dle § 87 odst. 2 věty první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že vrátil žalobci jeho žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Žalovanému proto v souladu s petitem žaloby přikázal, aby obnovil stav před vrácením této žádosti. Žádost bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek žalobci vydat pobytové oprávnění.
30. O nákladech řízení soud rozhodnul podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto má proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, jež zahrnují také náklady zastoupení advokátkou. Jejich výši soud určil v souladu s vyhláškou Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném ke dni provedení jednotlivých úkonů. Náklady řízení tak tvoří:
- a) Odměna za dva úkony právní služby po 4 620 Kč: převzetí a přípravu zastoupení, sepsí žaloby [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) ve znění účinném od 1. 1. 2025].
 - b) Paušální náhrada hotových výdajů 450 Kč za každý z těchto dvou úkonů (§ 12 odst. 4 advokátního tarifu ve znění účinném od tohoto data).
32. Proto soud přiznal náklady zastoupení advokátkou 10 140 Kč a žalovaný je povinen nahradit mu je v přiměřené měsíční lhůtě k rukám jeho zástupkyně (§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).
33. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz v rámečku Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků

Praha 8. dubna 2026

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.